

# መጽሐፈ ዳንኤል - መቶ ሰማንያ ስምንት

ከራፍያ እስከ ፓኒየም፡ የጥንታዊ ጦርነቶችን ትንቢታዊ ጠቀሜታ መግለጥ

Jeff Pippenger

2024-04-18

የራፍያ ጦርነትና የፓኒየም ጦርነት በተለያዩ ዘመናትና አውዶች የተከሰቱ ሁለት የተለያዩ ታሪካዊ ክስተቶች ናቸው፤ ሆኖም ሁለቱም በጥንታዊቷ ይሁዳ እና በዙሪያዋ ባሉ ክልሎች ታሪክ ውስጥ አስፈላጊነት አላቸው። የራፍያ ጦርነት በ217 ዓ.ዓ. ተካሄደ። የፓኒየም ጦርነት በ200 ዓ.ዓ. በሰላሊዲያውያን መንግሥት (የሶሜን ንጉሥ) እና በጳሎሜያውያን መንግሥት (የደቡብ ንጉሥ) መካከል ተከሰተ። እነዚህ ሁለቱ ጦርነቶች በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ቁጥር አሥራ አንድ እስከ አሥራ አምስት ድረስ ውስጥ ተለይተው ተጠቅሰዋል። እነዚህ ሁለቱ ጦርነቶች በ167 ዓ.ዓ. ከተነሣው የመቃብያን ዓመፅ በፊት ተከስተው ነበር።

በጦርነቱ የተካሄደበት አቅራቢያ ያለው የምድር ባህሪ ማለትም የፓኒየም ተራራ ምክንያት የፓኒየም ጦርነት ይህን ስም ተቀበለ። ፓኒየም የሚለው ስም በዚያ ለተሠዋለት ቤተ መቅደስ ከነበረው ከግሪክ አምላክ ፓን የተገኘ ነው። ስፍራው ከፓን አምልኮ ጋር ባለው ግንኙነት ምክንያት ፓኒየም ተብሎ ይታወቅ ነበር። የቤተ መቅደሱ ስብስብ ለአምላክ ፓን የተለየ የሃይማኖታዊ ቅርባንና አምልኮ ስፍራ መሆኑን በሚያጠናክር ሁኔታ ብዙ ጊዜ “የፓን መቅደስ” ተብሎ ይጠራ ነበር። “ኒምፋዮም” የሚለው ቃል በጥንታዊ የግሪክና የሮማ ሃይማኖት ውስጥ ለውኃ ኒምፎች የተሠዋ ሐውልት ወይም መቅደስ ማለት ነው። በፓኒየም ያለው የቤተ መቅደስ ስብስብ ዋሻና የተፈጥሮ ምንጭ ያካትት ነበር፤ እነዚህም በኒምፎች የሚኖሩባቸው ተብለው ስለሚታወቁ፤ ስፍራው አንዳንድ ጊዜ “የፓኒየም ኒምፋዮም” ተብሎም ይጠራ ነበር።

ከተማይቱ በታላቁ ሄሮድስ ልጅ በሄሮድስ ፊልጶስ እንደ ገና ከተገነባችና ከተስፋፋች በኋላ፣ ለሮማው ንጉሠ ነገሥት ቄሳር አውግስጦስና ለሄሮድስ ፊልጶስ ክብር ሲባል ቄሳርያ ፊልጶስ ተብላ ትታወቅ ነበር። የቤተ መቅደሱ ስብስብ በዚህች ከተማ ውስጥ አስፈላጊ የሃይማኖት ማዕከል ነበር።

በንጉሠ ነገሥት አውግስጦስ ዘመነ መንግሥት፣ ቤተ መቅደሱ ለአውግስጦስ ክብር እንዲሆን እንደገና ተቀደሰ ወይም እንደገና ተሰየመ፤ ይህም የንጉሠ ነገሥት አምልኮን እና የሮማውያን ሃይማኖታዊ ልማዶች በአካባቢው ያለው ሃይማኖታዊ ሁኔታ ውስጥ መዋሃዳቸውን ያንጸባርቅ ነበር። የፓን ቤተ መቅደስ የሚገኝበት በጥንታዊቷ ቄሳርያ ፊልጶስ ከተማ አቅራቢያ ያለው ስፍራ፣ አንዳንድ ጊዜ “የሲኦል ደጆች” ወይም “የሐዲስ ደጆች” ተብሎ ይጠራ ነበር።

በዳንኤል መጽሐፍ ምዕራፍ አሥራ አንድ ከቁጥር አሥራ ስድስት እስከ አሥራ ዘጠኝ ድረስ፣ አረማዊቷ ሮም በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት አራተኛው መንግሥትና በዚያ ምዕራፍ የሶሜን ንጉሥ ሆና ለመመሥረት ማሸነፍ ያስፈለጋት ሦስቱ የጂኦግራፊ አካባቢዎች ተወክለው ተቀርበዋል። በቁጥር አሥራ ስድስት፣ የሮም ጄኔራል ፖምፔይ በ65 ከክርስቶስ በፊት ሰርያን እንደ ወረሰ፣ ከዚያም በ63 ከክርስቶስ በፊት ኢየሩሳሌምን እንደ ወረሰ ይጠቀሳል። ከቁጥር አሥራ ሰባት እስከ አሥራ ዘጠኝ ድረስ ደግሞ የሦስቱ እንቅፋቶች ሦስተኛው የነበረውን ግብፅ ይለያስ ቄሳር መውረሱ ይገልጻሉ። በ31 ከክርስቶስ በፊት የነበረው የአክቲዮም ጦርነት፣ አረማዊቷ ሮም በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ቁጥር ሀያ አራት ፍጻሜ መሠረት በሙሉ ልዕልና የገዛችበት ሦስት መቶ ስድሳ ዓመታት መጀመሪያን ያመለክታል።

በሃያኛው ቁጥር የአውግስጦስ ቄሃር አገዛዝ ተጠቅሷል፣ በዚያም ታሪክ ኢየሱስ ተወለደ። ከዚያም በሃያ አንደኛው በሃያ ሁለተኛ ቁጥሮች የክፋው ጢባርዮስ ቄሃር አገዛዝ ተለይቶ ይገለጻል፣ ስለዚህም የክርስቶስ መስቀል መሰቀል ይምልከታል። በሃያ ሦስተኛው ቁጥር ደግሞ መቃብያውያን አይሁድ ከአረማዊቱ ሮማ ጋር

የገቡት ቃል ኪዳን ተጠቅሷል። እንዲሁም በአሥራ አንደኛው ቁጥር የጀመረው የታሪክ ፍሰት ይቋረጣል። ታሪካዊውም ትረካ ወደ ክርስቶስ ልደት በፊት 161 እስከ 158 ዓመታት ዘመን ይመለሳል።

ቁጥር ሃያ ሦስት የመቃብያን መስመርን ይወክላል፤ እናም የትንቢታዊ መስመራቸውን ዝርዝር ሁሉ ባያቀርብም፣ የታሪክ መዝገብ ግን ያቀርባል። በክርስቶስ ልደት በፊት 217 ዓ.ዓ. የራፊያ ጦርነት ተካሄደ፤ ከዚያም በኋላ ሕፃን ንጉሥ ግብፅን ለድካም አጋለጣት። በክርስቶስ ልደት በፊት 200 ዓ.ዓ. በሰላሲድና በግሪክ ነገሥታት በዚያ ሕፃን ንጉሥ ላይ እርምጃ ለመውሰድ ዕቅድ ሲያወጡ፣ ሮም በታሪኩ ውስጥ ገብታ የግብፅ ሕፃን ንጉሥ ጠባቂ ሆነች። በዚያው ዓመትም የፓሪያም ጦርነት ተካሄደ። ከዚያም በክርስቶስ ልደት በፊት 167 ዓ.ዓ. የመቃብያን የሽምቅ ውጊያ ተጀመረ።

የመቃብያን አመፅ በ167 ዓ.ዓ. በሞዴይን ተጀመረ፤ እርሱም መቃብያን ከሴሉሲድ ንግሥነት ጋር ብቻ ሳይሆን፣ ከሴሉሲዶች ጋር ተባብረዋል ብለው ከወሰኑአቸው አይሁድ ጋር ደግሞ በመዋጋት የተገለጠ ነበር። አመፁ በሃይማኖታዊ ተነሳሽነት የተነሣ ነበር፤ እናም በውስጣዊና በውጭዊ ጠላት ላይ ተፈጽሞ ነበር። በ164 ዓ.ዓ. መቃብያን ቤተ መቅደሱን እንደ ገና ቀደሱት፣ ይህም ክስተት በአይሁድ የሐኑካ በዓል ይታሰባል። በዚያው ዓመት የክፉ ዝና ባለቤቱ አንጢዮኮስ ኤጲፋኔስ ሞተ። ከዚያም ከ161 ዓ.ዓ. እስከ 158 ዓ.ዓ. ድረስ የቁጥር ሃያ ሦስት “ቃል ኪዳን” ከሮም ጋር ተገባ።

ለመቃብያን፣ ለዓመፃቸውና ለሮማ ጋር ለገቡት ቃል ኪዳን የተደረገው ብቸኛ ቀጥተኛ ማጣቀሻ በቁጥር ሀያ ሦስት ውስጥ ይገኛል፤ ነገር ግን ሃስሞናዊ ሥርወ መንግሥት ተብሎ የሚጠራው የዚያ ሥርወ መንግሥት ታሪክ በ167 ዓ.ዓ. በሞዴይን ተጀምሮ እስከ መስቀሉ ዘመን ድረስ ቀጠለ። የሃስሞናዊ ሥርወ መንግሥት የመጨረሻ ወኪሎች በክርስቶስ ዘመን የነበሩት ፈሪሳውያን ነበሩ። ስለዚህ፣ በመቃብያን የተወከለውና በ167 ዓ.ዓ. በሞዴይን ዓመፅ የጀመረው የከሃዲ ይሁዲነት ታሪክ የሚያመለክት ትንቢታዊ መስመር አለ፤ ይህም ኢየሱስ በተሰቀለበት ጊዜ በቁጥር ሀያ አንድና ሀያ ሁለት ውስጥ ያበቃል።

ታሪካቸው በአሥራ ስድስተኛው ቁጥር ላይ ወሳኝ የመለወጥ ነጥብ ደረሰ፤ በዚያ ጊዜ ሮም ለመጀመሪያ ጊዜ በፖምፔይ አማካይነት ኢየሩሳሌምን አሸነፈች። በዚያን ጊዜ በኢየሩሳሌም ላይ ጥፋትን ለማምጣት ያነሳሳው ዋና ምክንያት በሐስሞናውያን ሥርወ መንግሥት ውስጥ በነበሩ ሁለት ወገኖች መካከል የነበረ ግጭት ነበር። ከዚያ ጊዜ ጀምሮ (63 ክርስቶስ በፊት) ይሁዳ ከሮማውያን አገዛዝ በታች ሆነች። የመቃብያን የሐስሞናውያን ሥርወ መንግሥት በትንቢታዊ አውድ በ167 ክርስቶስ በፊት በሞዴይን ውጊያ ይጀምራል፤ ከዚያም በ63 ክርስቶስ በፊት ለሮም ተገዥ ሆኖ ይቀመጣል። ከዚያ ታሪክ መጀመሪያ በኋላ ብዙም ሳይቆይ መቃብያኑ ከ161 እስከ 158 ክርስቶስ በፊት ከሮም ጋር ቃል ኪዳን ጀመሩ እና ገቡበት። ከ63 ክርስቶስ በፊት ጀምሮ እስከ መስቀሉ ድረስ እና በ70 ዓመተ ምሕረት የኢየሩሳሌም መጨረሻ ጥፋት ድረስ ለሮም ተገዥ ነበሩ።

መካቤያን ያላቸው ትንቢታዊ መስመር የክህደተኛ ይሁዲነት መስመር ነው፤ ስለዚህም የክህደተኛ ፕሮቴስታንትነትን መስመር ይወክላል። ከፓሪያም ጦርነት ጀምሮ እስከ የቁጥር አሥራ ስድስት የእሑድ ሕግ ድረስ፣ የ200 ዓ.ዓ. በ.ክ.፣ 167 ዓ.ዓ. በ.ክ.፣ 164 ዓ.ዓ. በ.ክ. እና ከ161 ዓ.ዓ. በ.ክ. እስከ 158 ዓ.ዓ. በ.ክ. ያለው ቃል ኪዳን የተመለከቱት ትንቢታዊ ክስተቶች በክህደተኛ ፕሮቴስታንትነት ታሪክ ውስጥ እንደገና ይደገማሉ። እነዚህ የመንገድ ምልክቶች ከእሑድ ሕግ በፊት በሰባቱ ውስጥ የሆነው በስምንተኛው ፕሬዚዳንት ታሪክ ውስጥ ይከሰታሉ። 200 ዓ.ዓ. በ.ክ.፣ 167 ዓ.ዓ. በ.ክ.ን በተመለከተ የሪፐብሊካን ቀንድ ውጭዊ መስመርን ይወክላል፤ 167 ዓ.ዓ. በ.ክ. ደግሞ የክህደተኛ ፕሮቴስታንት ቀንድ ውስጣዊ መስመርን ይወክላል።

እነዚህ መለያ ምልክቶች በመሠረቱ በሐስሞናውያን ሥርወ መንግሥት ታሪካዊ መስመር ውስጥ የተሰወሩ ናቸው፤ ነገር ግን ሆኖም የዳንኤል አሥራ አንድ ቁጥር አርባ ስውር ታሪክ አካል ይሆናሉ። ይህ መስመር “ከዳንኤል ትንቢት ከመጨረሻው ዘመን ጋር የሚዛመደው ክፍል” አካል ነው።

ይሁዲነት የመቃብያንን ዓመፅ መታሰቢያ እንደ ሐኑካ መከበሩ፣ መቃብያን ዳድቃን እንደነበሩ አይወስንም። በዓመፅ ምክንያት ከሰባ ዓመት ምርኮ በኋላ የተሠራው ቤተ መቅደስ ላይ ሸኪና ፈጽሞ አልተመለሰም። የመጨረሻው ትንቢታዊ መልእክት ከመቃብያን በፊት በግምት ሁለት ምዕተ ዓመታት ያህል በሚልክያስ አማካኝነት መጣ። የመቃብያን ታሪክ የሚያሳዩው፣ የፖለቲካ መሪዎቻቸው ደግሞ ሊቀ ካህናት ሆነው እንዲያገለግሉ እንደፈቀዱ ነው፤ ይህም የግብፁ ጳጳሮች ሊያደርገው የሞከረው ኃጢአት ነበር። ንጉሥ ዑዝያም ደግሞ ሊፈጽመው የሞከረው ነበር። ልማድ እንደሚገልጸው እግዚአብሔር ጳጳሮችን ከዚያ ቅዱስ ነገር አርክሶ የሚፈጸም ድርጊት ለመከላከል ገብቶ ነበር፤ የእግዚአብሔርም ቃል ንጉሥ ዑዝያ የካህንና የንጉሡን ሥራ ለመፈጸም በሞከረ ጊዜ እግዚአብሔር በእርግጥ ገብቶ እንደነበር በቀጥታ ያሳያል። የሥርወ መንግሥታቸው የመጨረሻ ፍሬ ፈረሰው ያን ነበሩ። የዘመናዊ ይሁዲነት አይሁድ ለእነርሱ የሚያደርጉት ታሪካዊ ክብር ቢኖርም፣ መቃብያን የጽድቅ ምልክት ነበሩ ብሎ ለመደምደም ምንም ምክንያት የለም።

የፕሮቴስታንት ተሐድሶ በሉተር ዘመን ተጀመረ፣ እናም በደረጃ በደረጃ የሚገለጥ እድገት ነበር። አዲስ ባህል አልነበረም፤ ምክንያቱም ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ፕሮቴስታንቶች ነበሩ። ሉተርና ሌሎች ተሐድሶ አራማጆች የነቁበት ከታሪክ ጨለማ ለመንቃት የተደረገ መንቃት ነበር። የዚያ በደረጃ በደረጃ የገፉ ተሐድሶ ጫፍ የሆነው የሚለራውያን እንቅስቃሴ ነበር። እግዚአብሔር ቀደምት ተሐድሶ አራማጆችን ከባቢሎን ኃጢአቶች ብቻ እንዲነቁ አልፈለገም፤ ነገር ግን ወደ ሕጉ ሙሉ መረዳትና በሰማያዊው መቅደስ ውስጥ ወዳለው ሥራው እንዲገቡ አሰበ። በ1844 ዓ.ም. ኤፕሪል 19 ፕሮቴስታንቶች የተጨመረውን የተሐድሶ ብርሃን እምቢ አሉ እና ከሃዲ ፕሮቴስታንቲዝም ሆኑ።

እንግዲህ ታማኞቹ ሚሊራውያን “መጎናጸፊያውን ተሰጥተው” ሥራውን ለመፈጸምና የበሰሉ ፕሮቴስታንት ክርስቲያኖች ለመሆን ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ተመሩ። በ1863 መጎናጸፊያው የተሰጣቸው እነዚያ በአለመታዘዝ የፕሮቴስታንትነትን መጎናጸፊያ ወደ ጎን ትተው የሎዶቅያን መጎናጸፊያ ወሰዱ። በ2001 ዓ.ም. መስከረም 11 ከሆነው ክስተት ከሃያ ሁለት ዓመታት በኋላ በ2023 የጀመረው የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ማተም የመጨረሻ ዘመን ውስጥ፣ የይሁዳ ነገድ አንበሳ በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ የአርባኛው ቁጥር የተሰወረውን ታሪክ የሚሞሉ እውነቶችን እየፈታ ነው፤ ይህም ታሪክ ከ1989 በሶቪየት ኅብረት መፍረስ ጀምሮ እስከ በቅርቡ የሚመጣው የእሁድ ሕግ ድረስ ያለው ታሪክ ነው። ይህን ሲያደርግም፣ ክህደተኛ ይሁዲነትን እንደ ክህደተኛ ፕሮቴስታንትነት ምልክት ያለውን ታሪክ ገልጦ አውጥቶታል።

ሁለቱም የእግዚአብሔር ክድተኛ ሕዝብ መስመሮች፣ የቀጥተኛው ይሁዳም ሆነ የመንፈሳዊው ይሁዳ (ሁለቱም ክቡር ምድሮች)፣ በኢየሱሳም መሸነፍ ይደመደማሉ፤ የመጀመሪያው በ63 ዓ.ዓ.በ. ሁለተኛውም በቅርቡ በሚመጣው የእሁድ ሕግ። ሁለቱም መስመሮች በተሳሳተ የሃይማኖት እምነት የሚነሳ ጦርነትን ይወክላሉ። ሁለቱም መስመሮች በግሪክ ሃይማኖታዊ ፍልስፍናዎች ላይ የሚደረግ ጦርነትን ይወክላሉ፣ እና በመጨረሻም ክድተኞቹ ለሮም ተገዥ በመሆን ይደርሳሉ። በአርባኛው ቁጥር ያሉትን ሦስቱን ጦርነቶች በ1989 የሶቪየት ሕብረት መፍረስን፣ የዩክሬን ጦርነትን፣ እና በእሁድ ሕግ ጊዜ ፓኒየምን እንደሚወክሉ እለያያለሁ፤ ይህም እነዚያን ሦስት ጦርነቶች ከሦስቱ የዓለም ጦርነቶች ለመለየት ነው።

“የእግዚአብሔር ቃል ስለሚመጣው አደጋ ማስጠንቀቂያ ሰጥቶአል፤ ይህ ችላ ከተባለ ግን፣ የፕሮቴስታንት ዓለም የሮማ ዓለማዎች በእውነት ምን እንደሆኑ ከወጥመዱ ለማምለጥ እጅግ ዘግይቶ ብቻ ይማራል። እርስዎ በጸጥታ ወደ ሥልጣን እያደገች ነው። ትምህርቶቿ በሕግ አውጪ ሸንጎዎች፣ በቤተ ክርስቲያናት፣ እና በሰዎች ልብ ውስጥ ተጽእኖአቸውን እያሳዩ ነው። ቀድሞ ያደረሰቻቸው ስደቶች እንደገና የሚደገሙባቸውን ምስጢራዊ ውስጠኛ ቦታዎች ያሏቸውን ከፍ ያሉና ግዙፍ አወቃቀሮቻቸውን እያከማቸች ነው። የራስዋን ግቦች ለማስፈጸም መታገል የሚገባት ጊዜ በሚመጣበት ጊዜ፣ በስውርና ማንም ሳይጠራጠርበት ኃይሎቿን እያበረታች ነው። የምትፈልገው ሁሉ የሚበልጥ የተመቸ ስፍራ ብቻ ነው። ይህም አስቀድሞ እየተሰጣት ነው። የሮማዊው አካል ዓለማ ምን እንደሆነ በቅርቡ እናያለን እና

እንሰማዋለን። ቃሉን የሚያምንና የሚታዘዝ ማንም ይህን ስለዚህ ነቀፋና ስደት ይቀበላል።” The Great Controversy, 581.

ከሶቪየት ኅብረት በ1989 መፍረሱን የሚለይ ከአሥረኛው ቁጥር ጀምሮ እስከ በአሥራ አምስተኛው ቁጥር ያለው የፓኒዩም ጦርነት ድረስ፣ ጳጳስና “ለመታ የሚመጣበት ጊዜ ሲደርስ የራሷን ዓላማ የበለጠ ለማራመድ ኃይሎቿን ስታጠናክር ቆይታለች።” እነዚህ ቁጥሮች በጳጳስና የተዘጋጀውን “ወጥመድ” የሆኑትን ትንቢታዊ ሁኔታዎች ይለያሉ፤ ከእርሱም “ማምለጥ” የማይቻል ይሆናል። በፓኒዩም ጦርነት የተወከለው በመጨረሻው ግጭት፣ የአውሬው ምስል በዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ ይመሠረታል። የዚያ ምስል መመሥረት ለእግዚአብሔር የዘመኑ መጨረሻ ሕዝብ የመጨረሻው ፈተና ነው።

“ጌታ የአውሬው ምስል የምህረት ዘመን ሳይዘጋ በፊት እንደሚቋቋም በግልጽ አሳይቶኛል፤ ምክንያቱም ይህ በዘላለም እጣ ፈንታቸው የሚወሰንበት ለእግዚአብሔር ሕዝብ ታላቁ ፈተና ሊሆን ነው። ... በራእይ 13 ይህ ጉዳይ በግልጽ ቀርቦአል፤ [ራእይ 13:11-17፣ ተጠቅሷል]።”

“ይህ የእግዚአብሔር ሕዝብ ከመታተማቸው በፊት ሊያልፉበት የሚገባ ፈተና ነው። ሕጉን በመጠበቅ እና ሐሰተኛ ሰንበትን ለመቀበል በመከልከል ታማኝነታቸውን ለእግዚአብሔር ያረጋገጡ ሁሉ ከጌታ ከእግዚአብሔር የሆነው የይሖዋ ዓላማ በታች ይሰለፋሉ፣ የሕያውም እግዚአብሔር ማኅተም ይቀበላሉ። ከሰማይ ምንጭ የሆነውን እውነት አሳልፈው የሚሰጡ እና የእሁድን ሰንበት የሚቀበሉ ግን የአውሬውን ምልክት ይቀበላሉ።” Manuscript Releases, volume 15, 15.

የአውሬው ምስል መቋቋም የሮማ ማኅበር ወደ ሥራ የገባበትን ዘመን ይወክላል። የአሜሪካ ፕሮቴስታንት ቀንድ በ1844 የሮማ ሴት ልጆች ሆነ፣ የታሪካቸውም መጀመሪያ እናታቸውን እንደገና ለመምሰል ሲወስኑ በታሪካቸው መጨረሻ ይደገማል።

“ባለ ሁለት ቀንድ ያለው አውሬ የዘንዶ አፍ እንዳለው አየሁ፣ ኃይሉም በራሱ እንዳለ አየሁ፣ አዋጁም ከአፍ እንደሚወጣ አየሁ። ከዚያም የጋለሞቶችን እናት አየሁ፤ እናቱ ሴት ልጆቿ ሳትሆን ከእነርሱ የተለየችና የተለየች መሆኗን አየሁ። ዘመኗን አሳልፋለች፣ እርሱም አልፎአል፤ ሴት ልጆቿም፣ የፕሮቴስታንት ክፍሎች፣ ቀጥለው ወደ መድረኩ የመጡትን እናቱ ቅዱሳንን በአሳደደች ጊዜ የነበራትን ያንኑ አሳብ የሚያሳይ መሆናቸውን አየሁ። እናቱ በኃይል እየደከሙት እንደሄደች፣ ልጆቿ ግን እያደጉ እንደነበሩ አየሁ፣ በቅርቡም እናቱ አንድ ጊዜ የተጠቀሙትን ኃይል ይጠቀማሉ።”

“እኔ ስሙ ብቻ ያለውን ቤተ ክርስቲያንና ስሙ ብቻ ያላቸውን አድቪንቲስቶች እንደ ይሁዳ እኛን ለካቶሊኮች አሳልፈው እንደሚሰጡን አየሁ፤ ይህንም የሚያደርጉት በእውነት ላይ እንዲነሡ ተጽእኖአቸውን ለማግኘት ነው። በዚያን ጊዜ ቅዱሳን ለካቶሊኮች ትንሽ የሚታወቁ፣ ያልተገለጡ ሕዝብ ይሆናሉ፤ ነገር ግን እምነታችንንና ልማዶቻችንን የሚያውቁ ቤተ ክርስቲያናትና ስሙ ብቻ ያላቸው አድቪንቲስቶች (ሰንበትን ስለምንጠብቅ ይጠሉን ነበርና፣ ሊከራከሩትም አልቻሉም ነበር) ቅዱሳንን አሳልፈው ይሰጣሉ፤ የሕዝቡንም ሥርዓቶች እንደማይከብሩ ሰዎች አድርገው ለካቶሊኮች ይጠቁማሉ፤ ይህም ማለት፣ ሰንበትን ይጠብቃሉ እሁድንም አያከብሩም ማለት ነው።”

ከዚያም ካቶሊኮች ፕሮቴስታንቶችን ወደ ፊት እንዲገሰግሱ ያነሣሉ፣ እንዲሁም ከሰባተኛው ቀን ፋንታ የሰምንቱን መጀመሪያ ቀን የማይጠብቁ ሁሉ እንዲገደሉ የሚያዝ አዋጅ ያወጣሉ። ቁጥራቸውም ብዙ የሆነው ካቶሊኮች ከፕሮቴስታንቶች ጎን ይቆማሉ። ካቶሊኮች ኃይላቸውን ለአውሬው ምስል ይሰጣሉ። ፕሮቴስታንቶችም እናታቸው ከእነርሱ በፊት ቅዱሳንን ለማጥፋት እንደሠራቸው እንዲሁ ይሠራሉ። ነገር ግን አዋጃቸው ፍሬ ከማፍራቱ በፊት ቅዱሳን በእግዚአብሔር ድምፅ ይድናሉ።” Spalding and Magan, 1, 2.

በዚህ ክፍል ውስጥ “nominal” የተባሉ—ማለትም “በስም ብቻ”—ሁለት ቡድኖች አሉ፤ እነርሱም የእግዚአብሔርን ታማኝ ሕዝቦች ለካቶሊካውያን አሳልፈው ይሰጣሉ። ኤላን ዋይት ስለ nominal churches እና nominal Adventists ያላት ግንዛቤ በመጨረሻዎቹ ዘመናት በእውነት ከሚወክሉት ነገር የተለየ ነው፤ ምክንያቱም ለእርሷ “nominal Adventist” የሚለው የክርስቶስን መመለስ እንደሚያምን የሚናገር ክርስቲያንን ይወክል ነበር። ነገር ግን ነቢያት ከኖሩበት ዘመን ይልቅ ስለ መጨረሻዎቹ ዘመናት ይናገራሉ፤ ስለዚህም “nominal Adventist” በመጨረሻዎቹ ዘመናት ሎዶቅያዊቱን የሰበተኛ ቀን አድቪንቲስት ቤተ ክርስቲያን ይወክላል፤ nominal churches ደግሞ በ1844 የሮማ ሴት ልጆች የሆኑትን ወራሾች ይወክላሉ።

ሰበተኛ ቀን አድቪንቲስቶች የእግዚአብሔር እውነተኛ ወኪሎች የሆኑትን “ያልታወቁ ሰዎች” ይጠላሉ፤ ምክንያቱም የምድሪቱን የዕረፍት ሰንበት የሚወክለውን “የሰንበት እውነት” ማስተባበል አይችሉምና። የሰበተኛ ቀን አድቪንቲስት ቤተ ክርስቲያን ሰበተኛውን ቀን የአምልኮ ቀን እንደሆነ እንደምትደግፍ ትናገራለች፤ ነገር ግን በመጨረሻዎቹ ቀናት ማስተባበል የማይችሉት ሰንበት በዘሌዋውያን ሆይ ስድስት ያለው “ሰባት ጊዜ” ነው፤ ይህም በ1863 የጣሎት የመጀመሪያው መሠረታዊ እውነት ነበር።

አሁን የምንመለከተው ክፍል፣ በቅርቡ ከሚመጣው የእሑድ ሕግ ጋር የሚጀምረውን ታሪክ የሚያጅቡትን ትንቢታዊ እንቅስቃሴዎች እየለየ ነው፤ ነገር ግን የእሑድ ሕጉን ተከትሎ የሚመጣው የመጨረሻ ፈተና ታሪክ በመጀመሪያ በዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ ይፈጸማል። በእሑድ ሕጉ ጊዜ ዩናይትድ ስቴትስ ለአውሬው ምስል እንዲቆም መላውን ዓለም ታስገድዳለች፤ ነገር ግን ያንን ሥራ ከማጠናቀቅ በፊት በዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ ለአውሬው ምስል አቁማ ትሆናለች።

«አሜሪካ፣ የሃይማኖታዊ ነፃነት ምድር፣ ሕሊናን ለመግፋትና ሰዎችን ሐሰተኛውን ሰንበት እንዲያከብሩ ለማስገደድ ከጳጳሳዊ ሥርዓቱ ጋር ሲተባበር፣ በምድር ላይ ያሉ የእያንዳንዱ አገር ሕዝቦች ምሳሌዎን እንዲከተሉ ይመሩ ይሆናሉ።» Testimonies, volume 6, 18.

“የውጭ አሕዛብ የዩናይትድ ስቴትስን ምሳሌ ይከተላሉ። ምንም እንኳን እርስዎ ቀድሞ ብትመራም፣ ያው ቀውስ ግን በዓለም ሁሉ ክፍሎች ላሉ ሕዝቦችን ይመጣባቸዋል።” ምስክርነቶች፣ ቅጽ 6፣ 395።

ለእግዚአብሔር ሕዝብ የሚመጣው ታላቁ ፈተና ከእሑድ ሕግ በፊት ይከሰታል፤ ምክንያቱም በእሑድ ሕግ ጊዜ ለሰበተኛ ቀን አድቪንቲስቶች የምሕረት ዘመን ይዘጋጃል። ይህ ፈተና የአውሬው ምስል መቋቋም እንደሆነ ተወክሏል፤ የአውሬው ምስል ቤተ ክርስቲያንና መንግሥት ተቀላቅለው በሚፈጥሩት አንድነት ሲሆን፣ በዚያም ግንኙነት ላይ ቤተ ክርስቲያን ቁጥጥሩን ትይዛለች። እንደ ፕሮቴስታንቶች በ1844 የሮማ ሴት ልጅ እንደሆኑ፣ ሴት ልጅም የእናቷ ምስል እንደምትሆን፣ ከእምነት የራቁት ፕሮቴስታንቶች በመጨረሻዎቹ ቀናት ተመሳሳይ ሥራ ያከናውናሉ፤ ምክንያቱም ኢየሱስ ሁልጊዜ የነገርን መጨረሻ በመጀመሪያው ይገልጣልና።

በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ቁጥር ሃያ ሦስት የተገለጸው “ቃል ኪዳን” የሚወክለው ታሪክ፣ ከክብር ምድር የወጣ በስም የሚናዘዝ ነገር ግን ከእምነት የወደቀ ሕዝብ ከሮም ጋር ኅብረት ለመመስረት እጁን እዘረጋ እንደነበር ያመለክታል። ከ161 ዓ.ዓ. ክ. በፊት እስከ 158 ዓ.ዓ. ክ. በፊት ያለው ጊዜ፣ በእሑድ ሕግ የሚደርሰውን የአውሬውን ምስል መፈጠር ይወክላል።

በሚቀጥለው ጽሑፍ ይህን ጥናት እንቀጥላለን።

“ነገር ግን ‘ለአውሬው ምስል’ ምንድር ነው? እና እንዴት ሊቀረጽ ነው? ምስሉ በሁለት ቀን ይቆያል ባለው አውሬ ይሠራል፣ እናም ለአውሬው ምስል ነው። ደግሞም የአውሬው ምስል ተብሎ ይጠራል። እንግዲህ ምስሉ እንዴት እንደሚመስል እና እንዴት እንደሚቀረጽ ለማወቅ፣ የአውሬውን ራሱን በሕርይ—ጳጳሳዊ ሥርዓቱን—መመርመር ይገባል።”

“ቀደምት ቤተ ክርስቲያን ከወንጌል ቀላልነት በመራቅ እና የአሕዛብን ሥርዓቶችና ልማዶች በመቀበል ሲበላሽ፣ የእግዚአብሔርን መንፈስና ኃይል አጣች፤ እናም የሕዝቡን ሕሊና ለመቆጣጠር የዓለማዊውን ሥልጣን ድጋፍ ፈለገች። ውጤቱም ጳጳሳዊ ሥርዓት ሆነ፤ ይህም የመንግሥትን ኃይል የተቆጣጠረች እና ለራሷ ዓለማዊ ማራመድ፣ በተለይም ‘መናፍቅነትን’ ለመቅጣት የተጠቀመችበት ቤተ ክርስቲያን ነበረች። አሜሪካ የአውሬውን ምስል እንድትሠራ፣ ሃይማኖታዊው ኃይል የመንግሥትን ሥልጣን እንዲህ ያለ ሁኔታ መቆጣጠር አለበት፤ እንዲሁም የመንግሥት ሥልጣን ደግሞ ቤተ ክርስቲያን የራሷን ዓለማዊ ለማሳካት እንድትጠቀምበት ይሆናል።” The Great Controversy, 443.